

Spis treści

Przedmowa	XIII
Wykaz skrótów	XV
Bibliografia	XXI
Wprowadzenie	XXVII
Rozdział I. Polityczne uwarunkowania regulacji europejskiego rynku usług finansowych	1
§ 1. Uwagi ogólne	1
§ 2. Od wspólnego rynku do jednolitego rynku	1
§ 3. Plan Działania w zakresie Usług Finansowych (<i>Financial Services Action Plan</i>)	3
I. Wprowadzenie	3
II. Dlaczego wprowadzono <i>FSAP</i>	4
III. Wytyczne dla działań	6
IV. Plan działania w zakresie usług finansowych	7
V. Cele strategiczne <i>FSAP</i>	8
1. Uwagi ogólne	8
2. Wspólny rynek dla hurtowych usług finansowych	8
3. Utworzenie i rozwój otwartego i bezpiecznego rynku detalicznego	11
4. Zapewnienie ciągłej stabilności rynków finansowych UE poprzez adekwatne zasady ostrożności i nadzór	13
VI. Cel ogólny: zmniejszenie różnic w systemach nadzoru korporacyjnego i w systemach podatkowych	14
VII. Ramy instytucjonalne zapewniające wdrożenie <i>FSAP</i>	14
1. Procedura <i>Lamfalussy'ego</i>	15
2. Raporty Komisji o postępach w pracy nad <i>FSAP</i>	18
VIII. Środki przewidziane w ramach <i>FSAP</i> – ogólna charakterystyka ...	20
IX. Ocena <i>FSAP</i> przez Komisję Europejską	23
X. Podsumowanie	24
§ 4. Zielona księga w sprawie polityki w zakresie usług finansowych	25
§ 5. Biała księga w sprawie polityki usług finansowych	27
§ 6. Reforma i założenia polityki usług finansowych po kryzysie	31
I. Europejski Plan Naprawy Gospodarczej	31

II. Raport grupy <i>de Larosiere'a</i>	31
1. Proces harmonizacji	32
2. Reforma Nadzoru w UE	32
3. Europejski System Nadzoru Finansowego	33
III. Komunikat komisji w sprawie realizacji Europejskiego Planu Naprawy	34
IV. Komunikat komisji w sprawie Europejskiego Nadzoru Finansowego	37
§ 7. Strategia Europa 2020	39
I. Regulacja usług finansowych dla zrównoważonego wzrostu	40
II. Unijne ramy zarządzania w sytuacji kryzysu w sektorze finansowym	43
1. Elementy ram zarządzania w sytuacji kryzysowej	44
2. Finansowanie postępowania naprawczego	47
3. Projekt dyrektywy w sprawie ram postępowania restrukturyzacyjnego i likwidacyjnego instytucji finansowych i firm inwestycyjnych	47
§ 8. Podsumowanie	49
Rozdział II. Europejski System Nadzoru Finansowego	51
§ 1. Uwagi ogólne	51
§ 2. Skład Europejskiego Systemu Nadzoru Finansowego	51
§ 3. Zasady nadzoru w UE	52
§ 4. Narzędzia nadzorcze	53
§ 5. Nadzór makroostrożnościowy	56
§ 6. Unia bankowa	58
§ 7. Podsumowanie	59
Rozdział III. Regulacja europejskiego rynku usług finansowych	61
§ 1. Wprowadzenie	61
§ 2. Konkurencja i harmonizacja	62
§ 3. Wpływ kryzysu na regulację	65
§ 4. Ryzyka i korzyści harmonizacji i konkurencji	68
§ 5. Harmonizacja w Unii Europejskiej	71
§ 6. Podsumowanie	76
Rozdział IV. Przegląd kluczowych dyrektyw rynku usług finansowych	77
§ 1. Wprowadzenie	77
§ 2. Rynek usług bankowych	78
I. Dyrektywa w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe	81
1. Uwagi ogólne	81

---

2. Zasady dyrektywy	82
3. Zakres zastosowania	83
4. Zezwolenie	84
A. Pojęcie zezwolenia	84
B. Warunki uzyskania zezwolenia	84
5. Świadczenie usług poza krajem macierzystym	86
A. Działalność podlegająca wzajemnemu uznawaniu	86
B. Działalność poprzez oddział	87
C. Działalność transgraniczna	88
D. Uprawnienia właściwych organów państwa członkowskiego przyjmującego	88
6. Świadczenie usług przez podmiot spoza UE	89
7. Nadzór ostrożnościowy	89
A. Pojęcie, zadania, istotne elementy nadzoru ostrożnościowego	89
B. Zasady nadzoru ostrożnościowego	90
C. Instrumenty nadzoru ostrożnościowego	91
8. Zmiany wprowadzone przez CRD III	92
9. Dyrektywa CRD IV	93
A. Cel i zakres	93
B. Nowe uregulowania w CRD IV	94
II. Dyrektywa w sprawie usług płatniczych	95
1. Obszar usług płatniczych	95
2. Zakres dyrektywy PSD	96
3. Dostawcy usług płatniczych	97
A. Kategorie	97
B. Instytucja płatnicza	97
C. Normy ostrożnościowe	99
4. Usługi płatnicze	101
5. Jednolity Obszar Płatności w Euro (SEPA)	103
6. Podsumowanie	103
III. Dyrektywa w sprawie instytucji pieniądza elektronicznego	104
1. Uwagi ogólne	104
2. Cele dyrektywy	105
3. Zakres przedmiotowy dyrektywy	105
4. Emitenci pieniądza elektronicznego	106
A. Pojęcie emitenta	106
B. Instytucja pieniądza elektronicznego	106
5. Pieniądz elektroniczny	107
6. Zasady ostrożnościowe	108

IV. Dyrektywa w sprawie systemów gwarancji depozytów	108
1. Uwagi ogólne	108
2. Cele dyrektywy	109
3. Pojęcie depozytu	109
4. Minimalny system gwarancji	110
5. Podsumowanie	111
V. Bankowość równoległa	111
1. Wprowadzenie	111
2. Pojęcie bankowości równoległej	111
3. Zielona księga	112
4. Podsumowanie	113
VI. Podsumowanie	114
§ 3. Rynek instrumentów finansowych	114
I. Dyrektywa w sprawie rynku instrumentów finansowych	118
1. Uwagi ogólne	118
2. Zakres dyrektywy	119
A. Zastosowanie	119
B. Przedsiębiorstwa inwestycyjne	119
C. Wyłączenia	120
3. Usługi inwestycyjne	121
4. Zezwolenie	123
A. Zakres zezwolenia	123
B. Przesłanki udzielenia zezwolenia	123
C. Cofnięcie zezwolenia	124
5. Kontrola struktury właścicielskiej	125
6. Warunki prowadzenia działalności	126
A. Zezwolenie na działalność inwestycyjną	126
B. Ochrona inwestora	126
C. Transakcje z uprawnionymi kontrahentami	127
D. Przejrzystość i integralność rynku	127
7. Kapitał założycielski	128
8. Prowadzenie działalności w Unii Europejskiej	130
9. Instrumenty finansowe	130
10. Rynki regulowane	132
11. Wielostronne platformy obrotu (MTF)	133
12. Pakiet MiFID II	133
13. Rozporządzenie EMIR	135
II. Dyrektywa w sprawie prospektu emisyjnego	137
1. Uwagi ogólne	137
2. Cel dyrektywy	138

3. Zakres dyrektywy	138
A. Katalog definicji	138
B. Wyjątki dotyczące przedmiotowego zakresu zastosowania dyrektywy	139
4. Prospekt emisyjny	140
A. Podsumowanie	140
B. Obowiązek publikacji prospektu emisyjnego	140
C. Wyjątki od obowiązku publikacji prospektu emisyjnego ...	140
D. Europejski Paszport dla Emitentów	144
E. Kompetencje do kontroli prospektu	147
F. Następstwa prawne zatwierdzenia prospektu emisyjnego ...	148
5. Kwestie odpowiedzialności cywilnej	148
6. Podsumowanie	149
III. Dyrektywa przejrzystości	150
1. Uwagi ogólne	150
2. Cele dyrektywy	151
3. Zakres dyrektywy przejrzystości	152
4. Informacje okresowe	154
A. Warunki publicznego udostępniania	154
B. Roczne sprawozdania finansowe	155
C. Półroczne sprawozdania finansowe	155
D. Śródroczne sprawozdanie zarządu	156
5. Informacje bieżące	156
6. Informacja o zbyciu lub nabyciu znaczących pakietów akcji ...	157
7. Harmonizacja	158
8. Właściwe organy nadzorcze	159
9. Rewizja dyrektywy	160
IV. Dyrektywa w sprawie wykorzystania poufnych informacji i manipulacji na rynku	161
1. Uwagi ogólne	161
2. Cel dyrektywy	162
3. Zakres dyrektywy	163
4. Manipulacja na rynku	163
5. Ramy administracyjne	164
6. Instrumenty finansowe	164
7. Informacje wewnętrzne	165
A. Definicja informacji wewnętrznej	165
B. Zakaz rozpowszechniania informacji poufnych	166
C. Pojęcie <i>insidera</i>	167
D. Wyłączenia	167

8. Obowiązki emitenta	168
A. Uwagi ogólne	168
B. Opóźnienia w przekazywaniu informacji poufnej	168
C. Transakcje managementu	169
9. Obowiązki związane z badaniami	169
10. Podsumowanie	170
11. Projekt rozporządzenia w sprawie manipulacji na rynku	170
12. Projekt dyrektywy w sprawie sankcji karnych	172
V. Podsumowanie	173
§ 4. Rynek usług ubezpieczeniowych i funduszy emerytalnych	174
I. Dyrektywy w sprawie ubezpieczeń na życie oraz w sprawie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	176
1. Wprowadzenie	176
2. Definicja ubezpieczenia	179
A. Uwagi ogólne	179
B. Ubezpieczenia na życie	179
C. Ubezpieczenia inne	181
3. Zezwolenie	182
A. Uwagi ogólne	182
B. Struktura własnościowa	184
4. Zasady regulujące działalność ubezpieczeniową	184
A. Uwagi ogólne	184
B. Zasady odnoszące się do rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	185
5. Interwencje i cofnięcie zezwolenia	190
A. Kompetencje nadzorcze	190
B. Uprawnienia na wypadek zagrożonej wypłacalności	191
C. Rozszerzenie uprawnień przez dyrektywę w sprawie wypłacalności	192
D. Cofnięcie zezwolenia	193
6. Prawo do świadczenia usług na jednolitym rynku europejskim	193
A. Wolność świadczenia usług	193
B. Wolność zakładania oddziałów	194
7. Ubezpieczyciele spoza UE	196
A. Zasady wydawania zezwoleń	196
II. Dyrektywa w sprawie pośrednictwa ubezpieczeniowego	197
1. Uwagi ogólne	197
2. Zakres dyrektywy	197
3. Pośrednictwo ubezpieczeniowe i reasekuracyjne	199

4. Pośrednik ubezpieczeniowy i reasekuracyjny	199
5. Rejestracja pośrednika ubezpieczeniowego	200
6. Podejmowanie działalności w Unii Europejskiej	201
7. Wymogi informacyjne	202
III. Dyrektywa <i>Solvency II</i>	203
1. Uwagi ogólne	203
2. Cele dyrektywy	204
3. Zakres zastosowania dyrektywy	204
4. Zmiany wprowadzone przez <i>Solvency II</i>	204
5. Filary <i>Solvency II</i>	206
A. Wymogi i sprawozdawczość	206
B. Wymogi ilościowe	206
C. Wymogi jakościowe i nadzór	208
D. Ujawnianie informacji	209
6. Projekt dyrektywy <i>Omnibus II</i>	209
IV. Podsumowanie	210
§ 5. Fundusze emerytalne – wprowadzenie	211
I. Dyrektywa 2003/41/WE	211
1. Uwagi ogólne	211
2. Zakres zastosowania	212
3. Działalność transgraniczna	212
4. Inne regulacje unijne	214
§ 6. Nadzór dodatkowy	215
I. Dyrektywa o nadzorze dodatkowym nad instytucjami kredytowymi, zakładami ubezpieczeń i firmami inwestycyjnymi wchodzącymi w skład konglomeratu finansowego	215
1. Uwagi ogólne	215
2. Założenia dyrektywy	216
3. Zakres dyrektywy	217
4. Konglomerat finansowy	217
5. Identyfikacja konglomeratu finansowego	220
6. Nadzór dodatkowy	221
A. Pojęcie	221
B. Adekwatność kapitałowa	221
C. Transakcje dokonywane między przedsiębiorstwami należącymi do tej samej grupy	224
D. Zarządzanie ryzykiem i mechanizmy kontroli wewnętrznej	224
E. Koncentracja ryzyka	225

Spis treści

---

7. Koordynator indywidualny	226
8. Współpraca i wymiana informacji między właściwymi władzami	228
9. Wymiana informacji a tajemnica zawodowa	230
10. Przedsiębiorstwa dominujące spoza UE	230
11. Podsumowanie	231
Zakończenie	233
Aneksy	235
Aneks Nr 1 – Dyrektywy <i>FSAP</i>	235
Aneks Nr 2 – Dyrektywy <i>POST-FSAP</i>	239
Aneks Nr 3 – Zestawienie środków <i>FSAP</i>	241
Indeks rzeczowy	265